

శ్రీః  
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః  
శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః  
ఓం నమో భగవతే వాసుదేవాయ

మహర్షి వేదవ్యాసప్రణీతం శ్రీమద్భాగవతమహాపురాణం  
॥ సప్తమస్కంధే తృతీయోఽధ్యాయః ॥

*This document has been prepared by*

*Sunder Kidāmbi*

*with the blessings of*

శ్రీ రంగరామానుజ మహాదేశికన్

*His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam*

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

ఓం నమో భగవతే వాసుదేవాయ

శ్రీమద్భాగవతమహాపురాణం

॥ సప్తమస్కంధే తృతీయోఽధ్యాయః ॥

నారద ఉవాచ

హిరణ్యకశిపూ రాజన్నజేయమజరామరం ।

ఆత్మానమప్రతిద్వంద్వమేకరాజం వ్యధిత్సత ॥ 1 ॥

స తేపే మందరద్రోణ్యాం తపః పరమదారుణం ।

ఊర్ధ్వబాహుర్నభోదృష్టిః పాదాంగుష్ఠాశ్రితావనిః ॥ 2 ॥

జటాదీధితిభీ రేజే సంవర్తార్క ఇవాంశుభిః ।

తస్మిన్స్తపస్తప్యమానే దేవాః స్థానాని భేజిరే ॥ 3 ॥

తస్య మూర్ధ్నః సముద్భూతః సధూమోఽగ్నిస్తపోమయః ।

తీర్యగూర్ధ్వమథో లోకానతపద్విష్వగీరితః ॥ 4 ॥

చుక్షుభుర్నద్యుదన్వంతః సద్వీపాద్రిశ్చచాల భూః ।

నిపేతుః సగ్రహస్తారా జజ్వలుశ్చ దిశో దశ ॥ 5 ॥

తేన తప్తా దివం త్యక్త్వా బ్రహ్మలోకం యయుః సురాః ।

ధాత్రే విజ్ఞాపయామాసుర్దేవదేవ జగత్పతే ॥ 6 ॥

దైత్యేంద్రతపసా తప్తా దివి స్థాతుం న శక్నుమః ।

తస్య చోపశమం భూమన్ విధేహి యది మన్యసే ।

లోకా న యావన్నంక్ష్యంతి బలిహారాస్తవాభిభూః ॥ 7 ॥

తస్యాయం కిల సంకల్పశ్చరతో దుశ్చరం తపః |  
శ్రూయతాం కిం న విదితస్తవాథాపి నివేదితః || 8 ||

సృష్ట్యా చరాచరమిదం తపోయోగసమాధినా |  
అధ్యాస్తే సర్వధిష్ఠ్యేభ్యః పరమేష్ఠీ నిజాసనం || 9 ||

తదహం వర్ధమానేన తపోయోగసమాధినా |  
కాలాత్మనోశ్చ నిత్యత్వాత్సాధయిష్యే తథాఽఽత్మనః || 10 ||

అన్యథేదం విధాస్యేఽహమయథాపూర్వమోజసా |  
కిమన్యైః కాలనిర్ధూతైః కల్పాంతే వైష్ణవాదిభిః || 11 ||

ఇతి శుశ్రుమ నిర్బంధం తపః పరమమాస్థితః |  
విధత్స్వానంతరం యుక్తం స్వయం త్రిభువనేశ్వర || 12 ||

తవాసనం ద్విజగవాం పారమేష్ఠ్యం జగత్పతే |  
భవాయ శ్రేయసే భూత్యై క్షేమాయ విజయాయ చ || 13 ||

ఇతి విజ్ఞాపితో దేవైర్భగవానాత్మభూర్హృషిః |  
పరీతో భృగుదక్షాద్వైర్యయౌ దైత్యేశ్వరాశ్రమం || 14 ||

న దదర్శ ప్రతిచ్ఛన్నం వల్మీకతృణకీచకైః |  
పిపీలికాభిరాచీర్ణమేదస్తజ్ఞాంసశోణితం || 15 ||

తపంతం తపసా లోకాన్ యథాభ్రాపిహితం రవిం |  
విలక్ష్య విస్మితః ప్రాహ ప్రహసన్ హంసవాహనః || 16 ||

బ్రహ్మోవాచ  
ఉత్తిష్ఠోత్తిష్ఠ భద్రం తే తపఃసిద్ధోఽసి కాశ్యప |  
వరదోఽహమనుప్రాప్తో వ్రియతామీప్సితో వరః || 17 ||

అద్రాక్షమహమేతత్తే హృత్సారం మహదద్భుతం ।  
దంశభక్షితదేహస్య ప్రాణా హ్యస్థిషు శేరతే ॥ 18 ॥

నైతత్పూర్వర్షయశ్చక్తుర్న కరిష్యంతి చాపరే ।  
నిరంబుద్ధారయేత్ప్రాణాన్ కో వై దివ్యసమాః శతం ॥ 19 ॥

వ్యవసాయేన తేనైన దుష్కరేణ మనస్వినాం ।  
తపోనిష్ఠేన భవతా జితోఽహం దితి నందన ॥ 20 ॥

తతస్త ఆశిషః సర్వా దదామ్యసురపుంగవ ।  
మర్త్యస్య తే అమర్త్యస్య దర్శనం నాఫలం మమ ॥ 21 ॥

నారద ఉవాచ  
ఇత్యుక్త్వాఽఽదిభవో దేవో భక్షితాంగం పిపీలికైః ।  
కమండలుజలేనౌక్షద్ధివ్యేనామోఘరాధసా ॥ 22 ॥

స తత్కీచకవల్మీకాత్ సహ ఓజోబలాన్వితః ।  
సర్వావయవసంపన్నో వజ్రసంహననో యువా ।  
ఉత్థితస్తప్తహేమాభో విభావసురివైధసః ॥ 23 ॥

స నిరీక్ష్యాంబరే దేవం హంసవాహమవస్థితం ।  
ననామ శిరసా భూమౌ తద్దర్శనమహోత్సవః ॥ 24 ॥

ఉత్థాయ ప్రాంజలిః ప్రహ్వా ఈక్షమాణో దృశా విభుం ।  
హర్షాశ్రుపులకోద్భేదో గిరా గద్గదయాగృణాత్ ॥ 25 ॥

హిరణ్యకశిపురువాచ  
కల్పంతే కాలసృష్టేన యోఽంధేన తమసాఽఽవృతం ।  
అభివ్యనగ్జగదిదం స్వయంజ్యోతిః స్వరోచిషా ॥ 26 ॥

ఆత్మనా త్రివృతా చేదం సృజత్యవతి లుంపతి |  
రజఃసత్త్వతమోధామ్నే పరాయ మహతే నమః || 27 ||

నమ ఆద్యాయ బీజాయ జ్ఞానవిజ్ఞానమూర్తయే |  
ప్రాణేంద్రియమనోబుద్ధివికారైర్వ్యక్తిమీయుషే || 28 ||

త్వమీశిషే జగతస్తస్థుషశ్చ  
ప్రాణేన ముఖ్యేన పతిః ప్రజానాం |  
చిత్తస్య చిత్తేర్మన -ఇంద్రియాణాం  
పతిర్మహాన్ భూతగుణాశయేశః || 29 ||

త్వం సప్తతంతూన్ వితనోషి తన్వా  
త్రయ్యా చాతుర్వోత్రకవిద్యయా చ |  
త్వమేక ఆత్మాఽఽత్మవతామనాది -  
రనంతపారః కవిరంతరాత్మా || 30 ||

త్వమేవ కాలోఽనిమిషో జనానా -  
మాయుర్లవాద్యావయవైః క్షిణోషి |  
కూటస్థ ఆత్మా పరమేష్ఠ్యజో మహాం -  
స్త్వం జీవలోకస్య చ జీవ ఆత్మా || 31 ||

త్వత్తః పరం నాపరమప్యనేజ -  
దేజచ్ఛ కించిద్ వ్యతిరిక్తమస్తి |  
విద్యాః కలాస్తే తనవశ్చ సర్వా  
హిరణ్యగర్భోఽసి బృహత్తిప్పప్థః || 32 ||

వ్యక్తం విభో స్థూలమిదం శరీరం  
యేనేంద్రియప్రాణమనోగుణాంస్త్వం |

భుంక్షే స్థితో ధామని పారమేష్ఠ్యే  
అవ్యక్త ఆత్మా పురుషః పురాణః || 33 ||

అనంతావ్యక్తరూపేణ యేనేదమఖిలం తతం ।  
చిదచిచ్ఛక్తియుక్తాయ తస్మై భగవతే నమః || 34 ||

యది దాస్యస్యభిమతాన్ వరాన్ మే వరదోత్తమ ।  
భూతేభ్యస్త్యద్విసృష్టేభ్యో మృత్యుర్మా భూన్మమ ప్రభో || 35 ||

నాంతర్బహిర్ద్దివా నక్తమన్యస్మాదపి చాయుధైః ।  
న భూమౌ నాంబరే మృత్యుర్న నరైర్న మృగైరపి || 36 ||

వ్యసుభిర్వాసుమద్భిర్వా సురాసురమహోరగైః ।  
అప్రతిద్వంద్వతాం యుద్ధే ఐకపత్యం చ దేహినాం || 37 ||

సర్వేషాం లోకపాలానాం మహిమానం యథాఽఽత్మనః ।  
తపోయోగప్రభావాణాం యన్న రిష్యతి కర్త్తించిత్ || 38 ||

|| ఇతి శ్రీమద్భాగవతే మహాపురాణే పారమహంస్యాం సంహితాయాం  
సప్తమస్కంధే హిరణ్యకశిపోర్వరయాచనం నామ తృతీయోఽధ్యాయః ||